

K O B R A

ŘÍJEN 2018*** ROČNÍK XIX *** ČÍSLO 10

PŘÍLOHA

MARTINSKÁ POETICKÁ JESEŇ 2018

**Nad Tatrou sa blýska, spanilo znie pieseň,
v slovenskom Martine, poetická jeseň.**

Úryvek z básně Oldřicha Svobody
(Almanach tvorby účastníků)

Foto Václav Franc

Martinská poetická jeseň 2018

15.ročník stretnutia literárnych klubov a autorov
zo Slovenska, Česka, Poľska
v dňoch 21.-23. septembra 2018

Podujatie finančne podporili:

Hlavný partner projektu - **FOND NA PODPORU UMENIA**

Podujatie finančne podporila **MATICA SLOVENSKÁ**
a **Miestny odbor MS v Martine**

Úvodom

Když počítám první setkání jičínských a martinských autorek a autorů v roce 2003, které jsem si pracovně nazval „nultý ročník,“ tak jsem se do Martina vypravil již pojedenácté. Taký si říkáte jako já, že to snad ani není možné? Ale je. Přeshraniční spolupráce klubů trvá již patnáct let.

Opět nechyběli autoři z Jičína. Vedle Ilony Pluhařové a Bohumíra Procházky byl mezi účastníky Václav Franc. A tak Vám může přinést očitě svědectví z těch tří dnů, z Martina a městečka Turany, z míst, která spojila stejně zapálené lidi, aby napsali již patnáctou báseň o MARTINSKÉ JESENÍ!

Václav

Ve dnech 21. až 23.září se ve slovenském Martině a Turanoch konal 15.ročník Martinské poetické jeseně. Z Jičínska se jej zúčastnili Ilona Pluhařová, Bohumír Procházka a Václav Franc. Jejich příspěvky jsou zařazeny do „Almanachu tvorby účastníků – Martinská poetická jeseň 2018,“ a to takto: Ilona Pluhařová – 2 básně ze souboru „Ze stránek dívčích srdcí“, básně „Šťastná“ a „Potopa“, Bohumír Procházka - „Kousky z deníku“ a Václav Franc - „O větrníku, koloběžce a štěstí.“ V rámci programu vystoupili Ilona Pluhařová a Václav Franc s programem „Představujeme literáty našeho kraje“ tentokrát na téma „Fráňa Šrámek za 1.světové války a sbírka Splav.“

Pátek 21.září

Už jste někdy jeli pendolinem? Já v pátek 21.září poprvé. S Ilonou jsme nasedli v Kolíně, když jsme přijeli vláčkem z Kopidlno. Proč z Kopidlno? Ilona totiž nechala jednoroční dceru Elišku u rodičů v Libáni, což je kousek. A mě do Kopidlno dovezl Martin Žantovský autem. Vstával jsem v nekřesťanskou hodinu, někdy kolem 4:20, ale vyplatilo se. Pendolino (SC 241) jelo rychlostí až 160 km za hodinu, takže jsme přes Ostravu dorazili do Žiliny, a to jsme „meškali asi 30 minut,“ krátce po dvanácté hodině. Trochu sprintem jsme přeběhli na autobusák, abychom stihli bus do Martina, a tak jsme asi 10 minut před třináctou hodinou vystoupili v Martině. MAPOJ pro nás vlastně začal!

Prochor jel vlakem z Pardubic a společně s Líbou Matysíkovou dorazili do Martina asi za půl hodiny po nás vlakem.

A jak bývá naším zvykem, nešli jsme hned do Turčiankej knižnice, ale na oběd. A pochopitelně se porozhlédnout po městě. Následně jsem poseděli před kavárnou Kamala, kde se v roce 2016 odehrávalo autorské čtení. Nostalgicky jsme vzpomínali. Já dokonce na rok 2003, kdy jsme s prochorem a Monikou Eberlovou přijeli do Martina poprvé. Tradiční návštěvu knihkupectví na pěší zóně jsme po krátkém hledání museli oželeť, neboť knihkupectví již neexistuje. A tak jsme zamířili do Turčianskej knižnice. O chvíli za námi dorazil i prochor. V 15 hodin začínalo v knižnici oficiální zahájení akce s prezentací tvorby účastníků.

S úderem patnácté potom Táňa Sivová zahájila 15.Martinskou poetickou jeseň. Zúčastněné přivítal ředitel knihovny Milan Nemček. Příspěvky přednesla trojice recitátorů Ľudovít Farkaš, Bibiána Kuštárová a Iveta Salíniová. O hudební předěly se postaralo hudební seskupení Ostropestrec. Jen Lucka Waszková recitovala svoji tvorbu sama v polštině.

Příspěvků bylo mnoho, pochopitelně se střídala poezie a próza, více či méně zdařilá tvorba, veselá i vážná. Celkem zazněla tvorba těchto autorek a autorů: Oldřich Bania, Ján Bazger, Ľubomír Budinský, Charlie Daimon, Rast'o Dalecký, Božena Dobrovičová,

Ľudovít Farkaš, Jiří Figura, Václav Franc, Pavol Garan, Marie Grohmannová, Marián Herčút, Jana Herčútová, Anna Jamrišková, Jiří Kalivoda, Bohuš Kapusta, Pavlína Kollárová, Bibiána Kuštárová, Michal Lehoczki, Lucia Makúchová, Libuše Matysíková, Janka Mineková, Eva Očkayová, Štefan Packa, Ilona Pluhařová, Bohumír Procházka, Marek Repčík, Marta Rybková, Taťana Sivová, Simona Slavíková, Alena Stašíková-Galvánková, Oldřich Svoboda, Lýdia Šimková, Martin Štofán, Pavel Urban, Anna Vojtěchová, Zuzana Vozárová, Lucka Waszková, Dajana Zápalková, Štefan Zvarík, Miloš Zvrškovec. Je pravdou, že někteří výše jmenovaní nedorazili, ale jsou zastoupeni ve sborníku.

Jičínská autoři přispěli takto: Ilona Pluhařová – 2 básně ze souboru „Ze stránek dívčích srdcí“, básně „Šťastná“ a „Potopa“, Bohumír Procházka - „Kousky z deníku“ a Václav Franc - „O větrníku, koloběžce a štěstí.“

V knihovně jsem se setkal se Zuzanou Herbrychovou, které jsem předal literární časopis. Pozeptal jsem se na jejího manžela Pavla Herbrycha a syny.

Po skončení oficiálního zahájení jsme se autobusem přesunuli do města Turany, kde jsme se ubytovali v penzionu „U Grófa.“ Po večeri následoval program setkání představením vydavatelských počinů. Svoje nové knihy představila Eva Očkayová.

Já a Ilona Pluhařová jsme v rámci cyklu „Představujeme literáty našeho kraje“ vystoupili s programem „Fráňa Šrámek za 1.světové války a sbírka Splav.“ Navázali jsme na minulé vystoupení věnovaná Václavu Čtvrtkovi a Karlu Jaromíru Erbenovi. Po našem vystoupení nám někteří pochvalně hodnotili pásmo o Šrámkovi.

V rámci vydavatelských počinů představil Bohumír Procházka svoje „Prochoroviny.“

Tlumočil jsem pozdravy od ředitelky Knihovny Václava Čtvrtka v Jičíně Jany Benešové a předsedkyně Spolku východočeských spisovatelů Evy Černošové.

Následovala volná zábava. Ale mluvilo se opět hlavně o literatuře. K rozebrání byly nejružnější sborníky, almanachy a časopisy.

Dokonce kalendář na rok 2019, který vydal klub Duria při Turčianskej knižnici v Martině, obsahuje básně martinských autorů. Nebo sborník „Randevious s Duriou.“ Mezi knížkami byl i sborník českých a slovenských autorů „Řádky bez hranic – Riadky bez hranic.“ Sborník vydalo město Jičín a je v něm zastoupeno 18 autorek a autorů z Jičína a 10 ze slovenského Martina.

Pochopitelně jsem mluvil s řadou starých známých, ale navazovali jsme i nové kontakty. Škoda jen, že nedorazil Peter Mišák, na toho jsem se těšil, bohužel se účastnil jen krátce na zahájení v Martině, takže jsme si jen podali ruce. Stejně tak nebyla přítomná ze zdravotních důvodů Bibiana Melišová - Paniaková. Nedorazil ani Pavel Urban, ale rozhovory s dalšími literáty nám to vynahradily.

Součástí programu byla výstava textů v podobě uměleckých koláží Jiřího Kalivody.

Den byl dlouhý, neboť „večerka“ byla kolem půl dvanácté. Bylo třeba jít spát, čekal nás sobotní náročný program.

Ilona Pluhařová a Václav Franc představují Fráňu Šrámku.
Foto Bohumír Procházka.

Sobota 22.zář

Sobotní program začínal návštěvou místního muzea (http://www.turany.sk/muzeu_sk.html) , kde nás provázel jeho zakladatel JUDr. Ľubomír Liskaj. Zaníceně hovořil o řadě zajímavých exponátů. K vidění je třeba sbírka lyží, ale i zemědělských nástrojů (mlátička), dětský koutek, elektrotechnika či fauna a flóra okolní přírody. Celá expozice reprezentuje dokumenty přibližující historii až po současnost. Vždyť třeba některé modely telefonů či magnetofonů řada z nás pamatuje, ještě nedávno je používala.

Účastníci si připomněli stoleté výročí vzniku Československa přednáškou Mgr. Petra Cabadaje „Rok slovenskej štátnosti.“. Mimochodem v diskuzi vystoupila s fundovaným příspěvkem Ilona Pluhařová. A rozproudila neformální diskuzi o dalších česko – slovenských otázkách stoleté historie obou národů.

Po obědě jsme se vydali na prohlídku pamětihodností města Turany. K 1.lednu 2016 získaly Turany status města. Bližší informace můžete najít na <http://www.turany.sk/index.html> .

Turany (před rokem 1907 Turán, maďarsky Busóc) jsou město na Slovensku v okrese Martin. Leží 11 km na východ od okresního města Martin na pravém břehu řeky Váh. Město má rozlohu katastrálního území 46,75 km². V roce 2017 zde žilo 4 275 obyvatel.

V centru města stojí kulturní památka Slovenské republiky – gotický římskokatolický Kostel svatého Havla z první poloviny 14.století a funkcionalistický evangelický kostel z roku 1933. Oba kostely jsme si prohlédly, v tom evangelickém se s panem farářem rozpoutala diskuze.

Navštívili jsme také Městský úřad a viděli památník obětem 2.světové války na náměstíčku. Průvodkyní po zajímavých místech Turan byla ředitelka Kulturného střediska v Turanech Bc. Iveta Jesenská.

Účastníci MAPOJe 2018. Foto Bohumír Procházka

Program pokračoval setkáním s lidovými umělci a folkloristy z Nolčova a Krpelian Pavlom Milanom a Milanom Volnom, kteří udržují a stále šíří tradici našich předků kosení horských luk a zpracování dřeva na další použití. Seznámili nás také s tradiční akcí „Nolčovská kosa“, která se odehrává na počátku července. V knize mapující historii této akce jsme poznali v kroji i Tánu Sivovou.

Blažena Ovsená představila svoje nové knihy „Adam“ a „Neviditeľný zdroj“ v rámci dalších vydavatelských počínech. Obě na sebe navazují. Koupili jsme si je (1.díl Ilona, 2.díl já) a těšíme se na přečtení. Zase o nich do Kobry napíši.

Následovalo autorské čtení, „čítačky.“ Nutno říct, že kvalita představených příspěvků byla různá. Pochopitelně se objevovala hlavně poezii s množstvím klišé, bez originality, nápadu či aspoň pokusu o posun autora někam dál. Ale jsem rád, že se objevily i příspěvky, které mě vysloveně potěšily. A ještě radostnější je, že je představili mladí autoři. Líbila se mi poezie Lucie Makúchové. Ta byla podle mého názoru vůbec nejlepší. Ale i Miloše Zvršovce. Delší prozaickou zajímavou práci představila Charlie Daimon. A právě této trojici jsem nabídl možnost představit se v některém z příštích ČAJů.

Podle ohlasu se líbila i moje povídka „Případ Kapoun“ z knížky „Povídky z děravé kapsy.“ Prochor četl povídku o dvou bratrech, z nichž jeden zemřel (ale mám takový pocit, že tato povídka již v

minulosti na MAPOJI zazněla. Nebo jsem ji četl či slyšel někde jinde?). Ilona Pluhařová nečetla.

Následovalo sobotní finále s volnou zábavou, diskusemi nad literaturou, výměnou knížek, zkušeností a dojmů. Sice ještě od 20 hodin byl v programu jeden vydavatelský počín, ale já s Ilonou jsme seděli u piva s Pavlem Garanem a Zuzanou Vozárovou. Pavel nás překvapil výbornou znalostí nejen slovenské poezie, ale vyzná se i v českých současných básnících. Takový „pokec“ dá za mnoho vydavatelských počínů.

Diskutovalo by se dlouho, ale věděli jsme, že ráno musíme brzy vstávat, a tak jsme nakonec naše diskuse a zábavy museli ukončit. Od dobrých přátel se vždy těžce odchází, ale věrme, že se snad za rok sejdeme.

Zároveň jsem poděkoval hostitelům, především hlavní organizátorce Táně Sivové za výbornou organizaci celého setkání. Věřu není to lehké, dát všechno dohromady, aby program šlapal jak švýcarské hodinky. A musím Táňu a ostatní pořadatele pochválit, hluchých míst v programu bylo minimum. Pohoštění bylo výborné. Tak ještě jednou velký dík!

Neděle 23.září

Nedělní ráno bývá smutné, neboť se musíme rozloučit s přáteli. I letos naše česká skupina (Matysíková, Procházka, Pluhařová a Franc) vyrazila na vlak velmi brzy. Odjezd z Turan byl v 6:02 hodin. V Žilině na nádraží jsme stihli horký čaj a snídani, kterou nám pořadatelé připravili na cestu formou balíčku. Následně jsme v Žilině přesedli na Ex 220 Súľov (odjezd 7:19). Plní dojmů jsme sice občas klimbali, ale přece jenom diskutovali. Líbě Matysíkové jsem stihl popřát k blížícím se sedmdesátinám, než vystoupila v Olomouci, Bohumír Procházka potom v Pardubicích a já s Ilonou jsme před polednem vystoupili v Kolíně.

Následovala cesta vláčkem přes Nymburk do Kopidlno, kde na mě čekal Martin Žantovský. Na Ilonu potom její sestra Zuzana.

Tak se skončila naše anabáze na 15.Martinské poetické jesi

2018. Cesta skončila, ale dojmy a poznatky v nás zůstanou ještě hodně dlouho.

Statistika

Letošního ročníku MAPOJe se zúčastnili tyto spolky či kluby:

Literární klub Duria při Turčianskej knižnici v Martine

Literární klub Silans -Žilina

Podtatranský literární klub

Literární klub Petra Bezruče Frýdek Místek

Literární klub Beskydy

Literární sdružení autorů DIV (Jičín)

Literární klub Mělnický Pegas (v zastoupení L.Matysíkové)

Kromě těchto výše jmenovaných seskupení se akce účastnila řada dalších autorů tzv. nezařazených. Bohužel chyběla Marcela Kubovová a její přítel Enriko. Postrádal jsem i Milana Gondu či Jano Cígera. Nevím to zcela přesně, ale na oficiálním úvodním čtení bylo zastoupeno na čtyřicet autorek a autorů.

Závěrečné shrnutí

15.Martinská poetická jeseň dokázala zdárně navázat na předchozí ročníky. Myslím si, že potěšila přítomnost mladších autorů. Snad je některá vystoupení, jak jsem s nimi měl možnost mluvit, neodradila. Nepodařilo se úplně oddělit „psavce a taky básníky“ od skutečné tvorby, ale přece jenom si myslím, že těch kvalitních příspěvků bylo více než vlani.

Myslím si, že by třeba příště mohla být větší zapojenost jednotlivých klubů, které by se v krátkých pásmech, právě jako náš jičínský spolek, prezentovaly a představily zajímavé literární, kulturní a umělecké počiny z jejich měst a krajů. Pochopitelně to vyžaduje řádnou přípravu, nechci se vracet k vystoupením, kdy přednášející začnou teprve na místě přehrabovat, co by vlastně mohli přečíst.

Závěrem bych chtěl ještě jednou poděkovat všem pořadatelkám, popřát jim hodně pohody a dobrých nápadů při přípravě již 16.ročníku Martinské poetické jeseně 2018!

Václav

Jak šel čas ... historie přes hraničních setkávání

První přes hraniční setkání – Martin 2003

1. Jičínské poetické jaro – Jičín 2004
1. Martinská poetická jeseň – Martin 2004
1. Chodské poetické jaro – Domažlice 2005
2. Martinská poetická jeseň – Martin 2005
2. Chodské poetické jaro – Domažlice 2006
3. Martinská poetická jeseň – Martin 2006
2. Jičínské poetické jaro – Jičín 2007
4. Martinská poetická jeseň – Martin 2007 (Turč. Jaseno)
3. Chodské poetické jaro – Domažlice 2008
5. Martinská poetická jeseň – Martin 2008 (Necpaly)
6. Martinská poetická jeseň – Martin 2009
3. Jičínské poetické jaro – Jičín 2010 (Prachovské skály)
7. Martinská poetická jeseň – Martin 2010
4. Chodské poetické jaro – Domažlice 2011
8. Martinská poetická jeseň – Martin 2011 (Vrútky)
9. Martinská poetická jeseň – Martin 2012
10. Martinská poetická jeseň – Martin 2013 (Košťany nad Turcom)
11. Martinská poetická jeseň – Martin 2014 (Vrútko)
12. Martinská poetická jeseň – Martin 2015 (Turč. Teplice)
13. Martinská poetická jeseň – Martin 2016
14. Martinská poetická jeseň – Martin 2017
15. Martinská poetická jeseň – Martin 2018 (Turany)

Informace

Další informace o MAPOJi můžete najít na stránkách <http://www.tkmartin.sk/?literarny-klub-duria> , kde jsou ke stažení sborníky z minulých ročníků a fotografie.

V rámci MAPOJe byl vydán „Almanach tvorby účastníků“

Sestavila: Taťana Sivová

Grafická úprava: Mgr. Bibiana Paniaková Melišová

Lucia Makúchová

Abstrakcia na neurčitú tému alebo ako sa milovať s bohmi

bozkávať oblohu bosými nohami
kráčajúc po kameňoch
odpor klášt' len v nezmedznom nesvedomí svojich večných
klamstiev
chceš či nechceš byť?
si?
bozkávať oblohu holými rukami
ktoré ešte včera zvykli snáď aj milovať
i keď len ľady
čo pukli pod ťarchou dní
nenaťahuj ruky mŕtvych nepriateľov k nebesám
ony ich nechcú
len ich odhodia
ako psy ohlodanú kosť

Abstrakcia na neurčitú tému alebo o dúhach v nás

radi sme maľovali farebnými pastelkami na biele steny
nevšedné odtiene belosti v nás zakryté dúhou
radi sme sa hojdali na koníkoch
ich chrbty tak pevné
škoda že drevo horí
radi sme chodili nahí a behali po tráve
lebo tráva nehryzla a nám bolo teplo
radi sme...
veľmi radi sme...
ale sme stále aspoň radi?

(Ukážka z „Almanachu tvorby účastníkov“)

Přátelství, která přetrvávají.
Táňa Sivová a Ilona Pluhařová.

Foto Václav Franc.

KOBRA

Příloha Martinská poetická jeseň 2018

Kulturní občasník regionálních autorů

Interní tiskovinu regionálních autorů Jičínska

Připravil : Václav Franc, K Hájků 1724, 509 01 Nová Paka

Franczub@seznam.cz

Ročník 19. Číslo 10. Říjen 2018.

(5.října 2018)

www.ikobra.cz